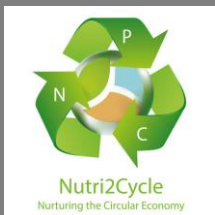

Jornada gestió eficient de les dejeccions ramaderes per una major sostenibilitat i mitigació del canvi climàtic

Com els tractaments canvien les característiques dels efluents

August Bonmatí, Joan Parera

Caldes de Montbui, 03 de desembre de 2020

Índex

1. Caracterització dels purins
2. Subproductes del tractament de purins
  - i. Fraccions líquides i sòlides
  - ii. Compost
  - iii. Efluent tractament NDN
  - iv. Digerit

1. Caracterització purins de porc

➤ Gran variabilitat en la seva composició

Paràmetre	Unitats	Mínim	Màxim	Mitja
pH	-	6,56	8,70	7,68
Alcalinitat total	g CaCO ₃ /kg	5,08	59,25	21,47
Sòlids totals	g/kg	13,68	169,00	62,16
Sòlids volàtils	g/kg	6,45	121,34	42,33
Demanda química de oxigen	g O ₂ /kg	8,15	191,23	73,02
Nitrogen total Kjeldhal	g N/kg	2,03	10,24	5,98
Nitrogen amoniacal	g N/kg	1,65	7,99	4,54
Nitrogen orgànic	g N/kg	0,40	3,67	1,54
Fòsfor	g P/kg	0,09	6,57	1,38
Potassi	g K/kg	1,61	7,82	4,83
Coure	mg Cu/kg	9	192	40
Zinc	mg Zn/kg	7	131	66

1. Caracterització purins de porc

- Factors de variabilitat:
  - **Instal·lacions:** menjadores, abeuradors, condicions ambientals....
  - **Producció:** genètica, edat i pes de sacrifici, índex productius...
  - **Alimentació:** % proteïna Bruta, (AA essencials), Fitasses, presentació del pinso...
  - **Gestió de les dejeccions:** buidat de les fosses, temps d'emmagatzematge, ús d'algun additiu...
  - **Tractaments → subproductes obtinguts**

2. Subproductes del tractament de purins

- Les **tecnologies de tractament** de les dejeccions ramaderes són tots aquells processos físics, químics, biològics que tenen com objectiu modificar les propietats físiques i/o químiques de les dejeccions ramaderes, de tal manera que facilita la seva gestió i milloren les seves propietats com a fertilitzant.

2. Subproductes del tractament de purins

Abans del tractament

- Poc estables
- Elevat contingut d'aigua
- Heterogeneïtat en la seva composició
- Dificultat d'una correcta aplicació (dosi, distribució)
- Emissions elevades (Olors, GEH, Amoníac...)
- Presència de patògens i llavors de males herbes
- Mercat d'aplicació més limitat

Després del tractament

- Més estables
- Menor contingut d'aigua (algun dels productes)
- Composició física i química més homogènia
- Més fàcil la seva aplicació
- Menys emissions en la gestió
- Alguns dels productes (compost,...) higienitzats
- Nous mercats de destinació (fertirrigació, fruiters, vinya....)
Productes homologats com a fertilitzant (compost)

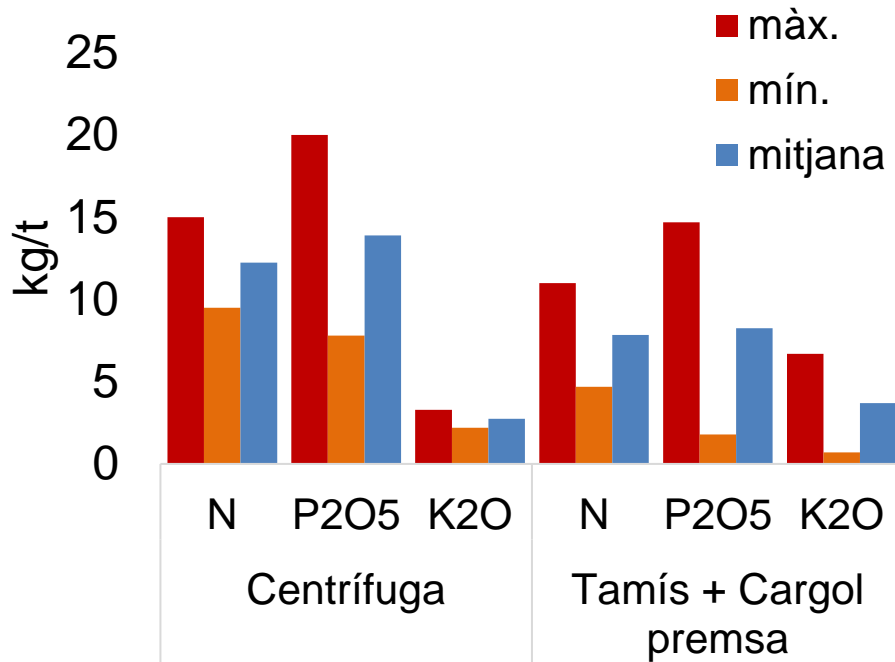
2. Subproductes del tractament de purins

➤ Fracció Líquida i Fracció Sòlida

El procés de **separació sòlid-líquid (S-L)** permet obtenir dues fraccions diferents, fracció líquida (FL) i fracció sòlida (FS) amb una distribució diferenciada dels nutrients

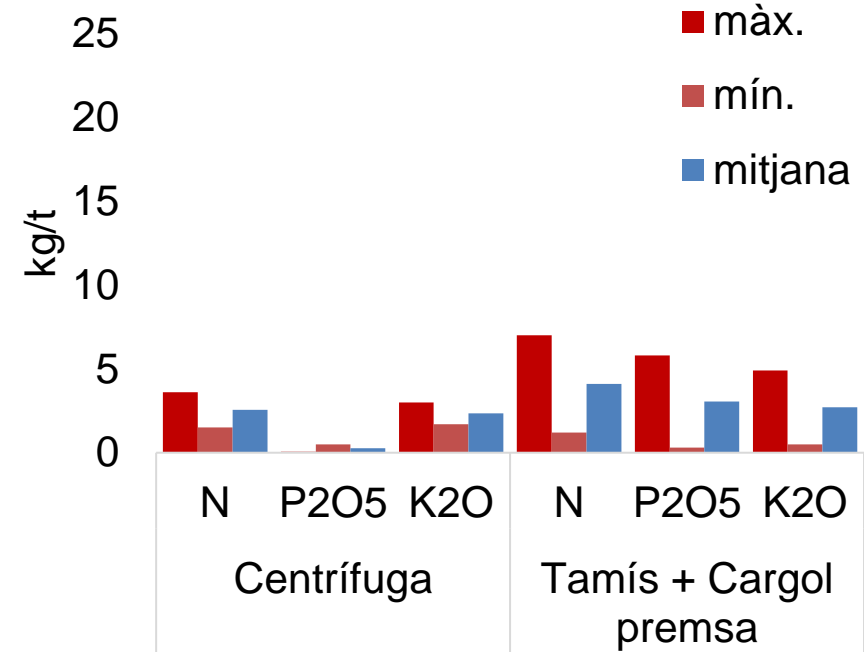

➤ Fracció Sòlida

- **Composició:**
  - ✓ MS alta: 17- 33%
  - ✓ Elevat contingut de matèria orgànica, N orgànica i Fòsfor.
  - ✓ Es concentra el Cu i Zn.
- **Destí:** altres cultius (fruiters, vinya) i usos (jaç en boví).
- **Processat:** compostatge.
- **Gestió:** Disminució costos transport.

➤ Fracció Líquida

- **Composició:**
  - ✓ MS baixa: 0,7-5%
  - ✓ Disminució nutrients (sobretot P)
  - ✓ Més homogeni i aplicacions més homogènies.
  - ✓ Ajust CE vs N i K (cal fer).
- **Destí:** aplicació directe, fertirrigació.
- **Processat:** NDN, Ultrafiltració.
- **Gestió:** Incrementa cos transport.

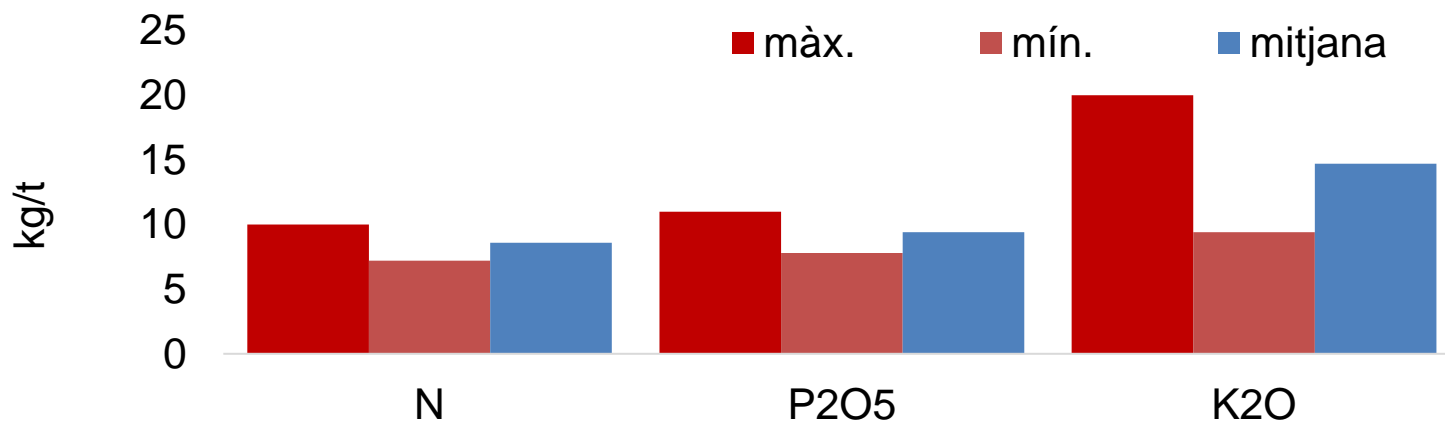

2. Subproductes del tractament de purins

El compostatge és un procés biològic de descomposició i estabilització de materials orgànics en presència d'oxigen (condicions aeròbies) en un règim d'operació que permet assolir temperatures termòfiles ($>55^{\circ}\text{C}$).

➤ Compost

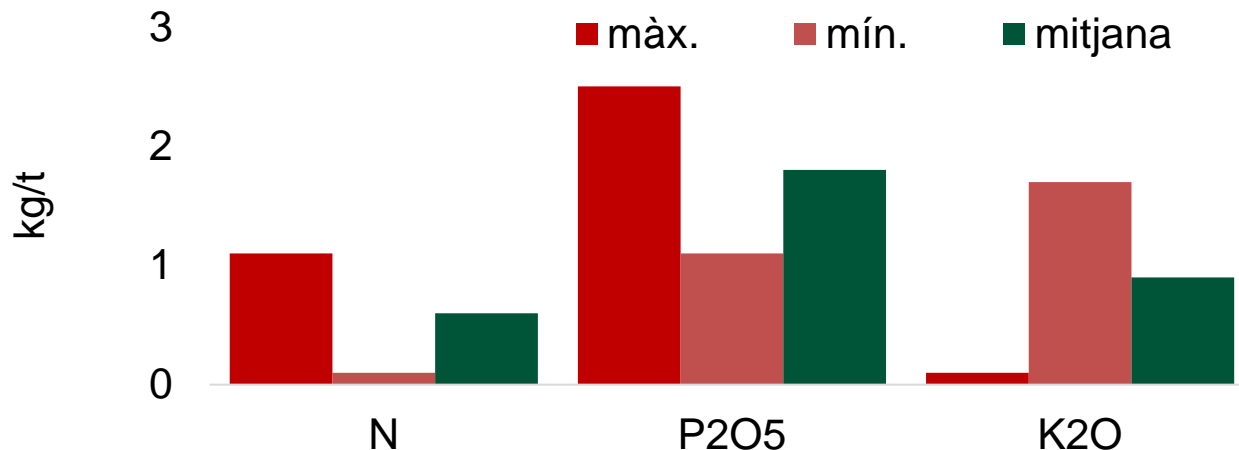
- **Composició:**
  - ✓ MS elevada (33-78%)
  - ✓ Es concentra la major part del Cu i Zn
  - ✓ Higienitzat i sense patògens i llavors de males herbes
  - ✓ Producte estable
  - ✓ Possibilitat d'homologació
- **Destí:** altres cultius (fruiters, vinya) i altres mercats (horta, jardineria)
- **Processat:** pel·letització
- **Gestió:**
  - ✓ Disminució costos transport
  - ✓ Es pot obtenir ingrés per la seva venda 10-12 €/t

2. Subproductes del tractament de purins

La Nitrificació Desnitrificació (NDN) és un procés biològic que té com a objectiu l'eliminació del nitrogen de la fracció líquida del purí, majoritàriament en forma de nitrogen amoniacal (NH_4^+), transformant-lo a nitrogen molecular (N_2), un gas innocu i inert que s'allibera a l'atmosfera.

➤ Efluent NDN

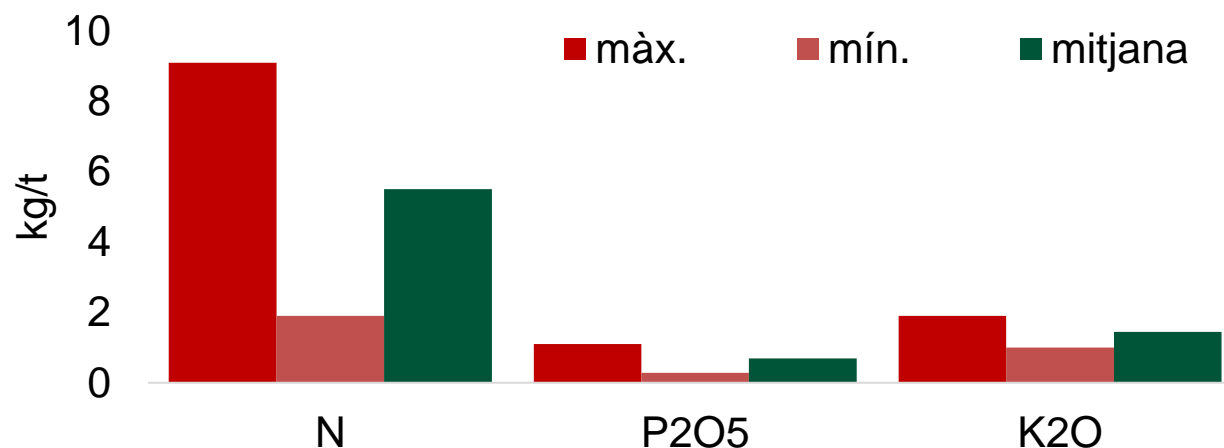
- **Composició:**
  - ✓ MS baixa (0,5-2,6%)
  - ✓ Menor concentració de N (60%)
  - ✓ Producte estable i amb menys emissions
  - ✓ Cal fertilitzar amb criteri fòsfor i/o potassi
- **Destí:** fertirrigació
- **Processat:** ultrafiltració/òsmosi inversa
- **Gestió:**
  - ✓ Disminució costos aplicació (cal menys superfície agrària)

2. Subproductes del tractament de purins

La biodigestió és un procés biològic que té lloc en absència d'oxigen (condicions anaeròbies), en el qual una part de la matèria orgànica (MO) es transforma en una mescla de gasos, anomenada biogàs, i un producte més estable anomenat (Digerit).

➤ Digerit

- **Composició:**
  - ✓ MS una mica més baixa (1,1 – 2,9%)
  - ✓ Nutrients poden incrementar (ús de co-substrats)
  - ✓ Producte estable i menys olors
  - ✓ Matèria orgànica i nitrogen més mineralitzat
  - ✓ Comportament més proper a un fertilitzant inorgànic
- **Destí:** aplicació directe
- **Processat:** striping, estruvita, ultrafiltració/òsmosi inversa
- **Gestió:**
  - ✓ Increment costos aplicació (si es necessita més terra)

3. Conclusions

- Els tractaments permeten incrementar la capacitat de gestió dels purins (sub-productes)
- Els sub-productes dels tractaments tenen una nova composició i el seu comportament com a fertilitzants és diferent als purins.
- Cal caracteritzar-los i aplicar-los en funció de la nova composició i seguin criteris adequats.

MOLTES GRÀCIES

august.bonmati@irta.cat